Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Escut del bisbe Guillem Caçador a la clau de volta núm. 5

Calldetenes

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Entorn rural de Calldetenes Convent de Sant Tomàs de Riudeperes s/n (08506 Calldetenes)
Emplaçament	Des de la BV5202, al km 1, cal agafar el desviament a l'esquerra. Al vestíbul del convent

Coordenades:

Latitud:	41.93201
Longitud:	2.30257
UTM Est (X):	442179
UTM Nord (Y):	4642463

Classificació

Número de fitxa	08037 - 150
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Modern Renaixement
Segle	XVI
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIN
Observacions protecció:	BCIN. Decret 571/1963
Data aprovació:	dj., 14/03/1963 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Ornamental
Titularitat	Privada
Titular:	Associació Sant Tomàs. c/Arquebisbe Alemany, 26 (08500 Vic)

Fitxes associades:

Sant Tomàs de Riudeperes
Escut del bisbe Guillem Caçador

Escut del bisbe Guillem Caçador al portal d'accés al claustre de Sant Tomàs
Escut del bisbe Guillem Caçador a la clau de volta núm. 1
Escut del bisbe Guillem Caçador al portal del refectori de Sant Tomàs
Escut del bisbe Guillem Caçador al portal interior del rebedor de Sant Tomàs
Escut del bisbe Guillem Caçador a la clau de volta núm. 2
Escut del bisbe Guillem Caçador al portal exterior del claustre de Sant Tomàs
Escut del bisbe Guillem Caçador a la clau de volta núm. 3
Escut del bisbe Guillem Caçador a la clau de volta núm. 4

Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dl., 30/07/2007 - 02:00

Descripció

Escut heràldic del bisbe Guillem Caçador esculpit a la clau de volta situada al sector nord del vestíbul del convent. L'escut ocupa el centre de la clau de volta que uneix els nervis dels panys de volta que cobreixen aquest tram del refectori. Dins de la clau de volta circular s'ha esculpit en un baix relleu l'escult amb els motius heràldics pertanyents al bisbe Jaume Caçador, beneficiari de monestir, i germà de Guillem Caçador, també bisbe, i fundador de la comunitat franciscana. Els motius són els mateixos que existeixen en altres portals d'accesos interiors, així com sobre l'escut exempt que es situa en la cantonada sud-est del monestir. Es tracta d'un escut caironat amb el camper tercejat en faixa, amb la faixa central ocupada per un element estrellat. La faixa superior es troba ocupada per dues flors quatrilobulades. La faixa inferior s'omple amb una altra flor similar. L'escut es troba capçat per un barret cardenalici, del qual penja una borla en forma de bufanda.

Història

Jaume Caçador (Vic 1484-Barcelona 1561) Bisbe. Fill de Guillem Caçador i Angelina. Germà de Guillem-bisbe d'Alguer- i oncle de Guillem-bisbe de Barcelona. Batejat el 19 de febrer de 1484. Es va ordenar prevere el 1508 i va ser canonge, successivament, de Vic, Girona, Tarragona i Barcelona (1526), i rector de les parròquies de Sant Boi de Lluçanès, Teià, Cubelles i Badalona. Nomenat Bisbe de Barcelona (1546), va ser consagrat al monestir de Sant Tomàs de Riudeperes. A petició pròpia li va ser donat com a coadjutor el seu nebot Guillem. VILAMALA (2002: 115) A principis del segle XV, l'estat de la prepositura era pràcticament abandonat i algunes parts amenaçaven ruïna. Tots els documents i visites pastorals d'aquest període fan ressò d'aquest abandonament i parlen dels claustres, i dels seus capitells, sens dubte romànics, que es feien servir per aguantar testos de flors. AA.DD (1984:177) L'any 1476 es varen vendre els béns de la casa i el monestir per tal de restaurar l'església i el monestir, malgrat que tot fou molt superficial. A començaments del segle XVI, fins l'entrada de la família dels Caçador en règim de prepositura, només l'església es trobava dempeus i amb culte, però el monestir es trobava abandonat. L'any 1502 la prepositura recaigué en la figura de Guillem Caçador, auditor de la Rota Romana, capellà del Papa Juli II i més tard bisbe d'Alguer. El succeí el seu germà Jaume, que fou bisbe de Barcelona entre el 1545 i 1561, i el seu nebot, Guillem, també bisbe de Barcelona entre el 1561 i 1570. AA.DD (1984:177). Durant aquells anys la família Caçador transformà l'antiga canònica en un convent de franciscans. Segons la crònica de Francesc Marca, en prendre possessió fra Jeroni Rabassa de l'església de Sant Tomàs: "aquella no tenia cap capella com ara, només un atri en el qual hi havia alguns sepulcres antics i enterrades en ells persones d'il·lustres

famílies, com Altarriba i Riudeperes. La casa era tan petita que només ocupava el que ara s'anomena quarto del bisbe, amb un claustre molt petit i baix, amb horta oberta i sense vallar. El bisbe Guillem Caçador es va esforçar en costejar el Cor, les capelles, el claustre i altres dependències necessàries com la cisterna". AA.DD (1984:178) L'obra va iniciar-se el 1561. El 1570 es va construir la porta gran o porteria, i el 1573 el mur que tanca l'hort.

Bibliografia

AA.DD (1985) Inventari de Patrimoni Arquitectònic. Direcció General de Patrimoni Cultural. Generalitat de Catalunya. AA.DD (1996) Normes subsidiàries de Planejament. Normes urbanístques. Ajuntament de Calldetenes. Calldetenes. AA.DD (1996) Normes subsidiàries de Planejament. Normes urbanístques. Ajuntament de Calldetenes. Calldetenes. AA.DD. (1995) Calldetenes. Imatges en el temps. Primera part (1911-1960). Ajuntament de Calldetenes. Calldetenes AA.DD. (1984) Calldetenes a Catalunya romànica. Vol II. Osona I. Enciclopèdia catalana. Pàg. 171- 182 MEMBRADO M (1927) Memória histórica publicada con ocasión del 25 aniversario de la erección canónica del noviciado de los Padres camilos en el convento de Santo Tomás Apóstol. Madrid. PLADEVALL A (1969) Sant Tomás de Riudeperes. A "Hoja Diocesana" núm 471. Vic. VILAMALA I SALVANS, J (2002) De Sant Martí de Riudeperes a Calldetenes. Passat i present d'un poble viu. Ed. El Mèdol. Calldetenes.

